

РЕШЕНИЕ

№ 664

гр. София, 22.04.2015 2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ, VI-4
състав, в съдебно заседание на петнадесети април през две хиляди и
петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ИВО ДАЧЕВ

с участието на секретаря Анелия Груева и в присъствието на прокурора
Ютеров, като разгледа т. д. н. № 7549 по описа за 2014 година, за да се
произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 8 и следв. от ЗБН.

Образувано е по искане на Българската Народна Банка за откриване
на производство по несъстоятелност на „Корпоративна търговска банка”
АД. Обстоятелствата, на които се основава искането са, че с решение №
138/06.11.2014 г. на УС на БНБ на основание чл. 36, ал. 2, т.2 от ЗКИ
лицензията за банкова дейност на търговската банка е била отнета.

„Корпоративна търговска банка” АД чрез процесуалните си
представители, упълномощени от назначените в хода на производството
временни синдици, признава искането и изразява становище за неговата
основателност.

Фондът за гарантиране на влоговете в банките също намира
искането за основателно и моли да бъде уважено.

Конституираните по реда на чл. 11, ал. 4 от ЗБН акционери
„БРОМАК” ООД и „БЪЛГЕРИАН АКУИЗИШЪН КЪМПАНИ II с.а.р.л.”
оспорват искането и молят то да бъде отхвърлено.

Прокурорът излага съображения, че изискванията на закона за
откриване на производство по несъстоятелност са налице, поради което
намира искането за основателно.

Съдът, като съобрази изложените от страните доводи и възражения и

като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира от фактическа и правна страна следното:

Видно от заверения по реда на чл. 9, ал. 3 от ЗБН препис на влязлото в сила на 14.04.2015 г. Решение № 138 по протокол № 27 от 06.11.2014 г. на УС на БНБ, което по своите външни белези отговаря на изискванията за собствената си валидност, със същото е бил отнет лицензът на „КТБ“ АД на основание чл. 36, ал. 2 т.2 от ЗКИ, тъй като собственият капитал на банката е отрицателна величина.

По наведените от страните доводи във връзка с така издадения акт съдът съобрази, че съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от ЗБН, съдът открива производство по несъстоятелност за банка, когато актът на Централната Банка за отнемане на лиценза ѝ е влязъл в сила. Цитираната разпоредба кореспондира с тази на чл. 13, ал. 1 от ЗБН, която предвижда като предпоставки за постановяване на решение за откриване на производство по несъстоятелност на търговска банка единствено влизане в сила на акта на БНБ за отнемането на лиценза, от една страна, и от друга - редовност на искането, за което е достатъчно да съдържа основанието по чл. 36, ал. 2 от ЗКИ, на което е отнет лиценза, както и да бъде придрожено със заверен препис от този акт (чл. 9, ал. 2 и 3 от ЗБН). Съответно, според чл. 14 от ЗБН съдът отхвърля искането за откриване на производство по несъстоятелност само ако то не отговаря на посочените изисквания за редовност по чл. 9, ал. 2 и 3 от ЗБН или ако актът на Централната банка бъде отменен с влязло в сила съдебно решение. Така очертаният ограничен предметен обхват на решаващата дейност на съда произтича от особеното основание за откриване на производството по несъстоятелност за банка, визирало в чл. 8, ал. 1 от ЗБН, чийто текст предвижда, че производството се открива, когато БНБ е отнела лицензията за извършване на банкова дейност на някое от основанията по чл. 36, ал. 2 от ЗКИ.

Преценката, дали тези основания в действителност са били налице, както и цялостния контрол по законосъобразността на този административен акт на БНБ, са изключени от правомощията на съда по несъстоятелността, който единствено може да зачете факта на влизане в сила,resp. отмяната на този акт, в следствие на осъществен прям съдебен контрол от ВАС по реда на чл. 151, ал. 3 от ЗКИ. Това е така и защото съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗКИ за извършването на банкова дейност се изисква лиценз, издаден от БНБ, поради което и отнемането му на основание чл. 36, ал. 2 т.2 от ЗКИ представлява единствено релевантния за спора юридически факт, осъществяването на който покрива основанието, предвидено в чл. 8 ал. 1 от ЗБН. Цитираните разпоредби налагат извода, че да се допусне в това производство косвен съдебен контрол за законосъобразност върху акта на Централната банка за отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност означава по същество да се ревизира този акт, с каквото правомощие, вкл. и по аргумент от чл. 46 от

ЗБН, съдът по несъстоятелността не разполага. Разрешаването на правния въпрос, дали БНБ е следвало да отнеме лиценза на „КТБ“ АД, е единствено от правомощията на ВАС, компетентен да разгледа спора за законосъобразността на този индивидуален административен акт. Същият съд е и единствено компетентният да се произнесе по доказателственото искане за комплексна финансово-икономическа експертиза и да зачете заключението на вещите лица, избрани от специалния списък по чл. 151, ал. 4 от ЗКИ. Именно поради наличието на установен специален ред за предхождащо оспорване и установяване на фактите и законосъобразността на изводите на надзорния орган (БНБ), компетентността на съда по несъстоятелността в това особено производство е ограничена само до констатацията, дали актът на БНБ е влязъл в сила, което съгласно чл. 11, ал. 5 от ЗБН е единствената предпоставка за откриване на производство по несъстоятелност, или същият е бил отменен, който факт според цитирания чл. 14 от ЗБН е изведен като единственото касаещо акта на БНБ основание за отхвърляне на молбата за откриване на производството по несъстоятелност. Действително, нищожният административен акт не може да влезе в сила, но твърдените от встъпилите акционери нарушения сочат на материална и процесуална незаконосъобразност на взетото решение, която би обусловила неговата отмяна, но не и пълна и начална недействителност. При наличие на влязло в сила на 14.04.2015 г. валидно решение на Централната банка за отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност на „КТБ“ АД, въпросът за обективното наличие на достатъчен капитал е относим към осребряването на имуществото на банката, а всички останали въпроси – към евентуалните бъдещи претенции за вреди.

В контекста на изложеното следва да бъде отговорено и на довода за ограничаване правото на акционерите на справедлив процес, каквото ограничаване според настоящия съдебен състав не е налице. От една страна, акционерното дружество е могло да се защити чрез квесторите, които го управляват и представляват, а от друга – твърдения конфликт на интереси не е налице, който извод следва пряко от отговорността, която последните носят и от обстоятелството, че неплатежоспособността е настъпила именно през време на квестурата, поради което в тяхен интерес е било да обжалват акта на БНБ и оспорят направените в него констатации. Ето защо и тезата, че по този начин (чрез поставяне под особен надзор и назначаване на квестори) банката е била лишена от възможността да се защитава, не може да бъде споделена. По изложените съображения следва да бъде оставено без уважение и искането за преюдициално запитване при условията на чл. 629, ал. 2 от ГПК, тъй като исканото тълкуване не би било от значение за правилното решаване на делото.

Гореизложените съображения налагат извода, че в настоящия случай предпоставките за откриване на производството по несъстоятелност на

„КТБ” АД са налице: съдът е сезиран с редовно искане, отговарящо на чл. 9, ал. 2 от ЗБН и с приложение, покриващо изискванията на чл. 9, ал. 3 от ЗБН, като с последното се удостоверява, че актът на Централната банка за отнемане лиценза на „КТБ” АД за извършване на банкова дейност на основание чл. 36, ал. 2, т.2 от ЗКИ е влязъл в сила. Следователно, осъществено се явява основанието за откриване на производството по несъстоятелност на банката по чл. 8, ал. 1 от ЗБН, поради което и искането като основателно следва да бъде уважено.

По отношение на началната дата на неплатежоспособността съдът съобрази, че до отнемане на лиценза, „Корпоративна търговска банка” АД е била поставена под особен надзор с Решение № 73 от 20.06.2014 г. Това обстоятелство е съществено, тъй като съгласно чл. 115 ал. 1 от ЗКИ банката се поставя под особен надзор „когато е налице опасност от неплатежоспособност” и с цел - „за да се оздрави”. Докато банката се намира под особен надзор, тя все още не е изпаднала в състояние на неплатежоспособност и това е така, защото по дефиниция това финансово-икономическо състояние се характеризира с „опасност” от изпадане в несъстоятелност, т.е. съставлява един предходен спрямо неплатежоспособността период. Ето защо, началният момент на неплатежоспособността следва да се свърже с момента, в който лицензът бъде отнет на някое от основанията по т.1 или 2 от ал. 2 на чл. 36 от ЗКИ, тъй като дотогава съществува възможността, банката да бъде оздравена чрез предприемане на някои от мерките, предписани от чл. 116 от ЗКИ от страна на Централната банка. Отнемането на лицензията означава невъзможност занапред да бъдат предприети такива мерки, тъй като те повече не могат да постигнат своето предназначение – банката вече не е в състояние на опасност, тя е изпаднала в състояние на неплатежоспособност. Ето защо, независимо, че в акта за отнемане на лиценза на „КТБ” АД се съдържат препратки към одитни доклади, според които към 30.09.2014 г. банката е била с отрицателен капитал, началната дата следва да бъде определена като момента, от който насетне това състояние се превръща в трайно и необратимо. Това е датата 06.11.2014 г., на която лицензът за извършване на банкова дейност е отнет.

Същият извод следва и от структурата на сукцесивния фактически състав, при осъществяването на който по отношение на една търговска банка следва да бъде открыто производство по несъстоятелност: от значение е не само настъпването на факта, визиран в чл. 36, ал 2 т.1 или 2 от ЗКИ, но и той да е станал причина за отнемане на лицензията. В случая основание за отнемане на лиценза е, че собственият капитал на банката е отрицателна величина. Спирането на плащанията като основание за отнемане по чл.36, ал. 2 т.1 от ЗКИ го предхожда, но именно защото то не е станало причина за иницииране на процедурата по чл. 8 от ЗБН, то този факт не може да бъде взет предвид в настоящото производство.

Отнемането на лиценза следователно е този последващ юридически факт, след осъществяването на който става невъзможно обсъждането на въпроса за отсъствие на състоянието на неплатежоспособност на банката. До отнемане на лиценза БНБ разполага с достатъчно инструменти, при използването на които банката, дори да е изпаднала временно в това състояние, може да бъде оздравена (така например, когато общата капиталова адекватност на банката е под минималното равнище, БНБ може да разпореди принудително увеличаване на капитала – чл. 116, ал. 2 т.5 от ЗКИ). И обратно, самият факт на отнемането на лиценза сам по себе си сочи, че това състояние е станало трайно и необратимо. Все в тази връзка следва да се тълкува и разпоредбата на чл. 36, ал. 3 от ЗКИ, според която БНБ взема решение за отнемане на лиценза в срок от пет работни дни от установяването на неплатежоспособността. За разлика от хипотезите на чл. 36, ал. 1 от ЗКИ, в които БНБ разполага с оперативна самостоятелност, в случаите на чл. 36, ал. 2 от ЗКИ Централната банка действа при обвързана компетентност. Ето защо, при установяване на факта, че капиталът е отрицателен, БНБ може единствено да пристъпи към отнемане на лиценза. За наличието на състоянието на неплатежоспособност като юридически факт от значение е не само финансово-икономическото положение на банката, но и причините, поради които тя е изпаднала в него. Ако тези причини имат временен, краткотраен и преодолим характер, до изтичането на петте работни дни, предвидени в чл. 36, ал. 3 от ЗКИ, така установленото състояние би могло да бъде възобратимо, доколкото законът в чл. 36, ал. 2 т.2 от ЗКИ не въздига в правно релевантен размерът на дисбаланса в капитала. Ето защо, началната дата следва да бъде определена именно като момента на отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност, настъпил на 06.11.2014 г. Позоваването в мотивите на акта за отнемането на лиценза на датата 30.09.2014 г. не обвързва съда, тъй като в тази си част административният акт на Централната банка не съставлява доказателство, а само твърдение за настъпило обстоятелство. Съгласно чл. 13, ал. 1 т.1 от ЗБН не Централната банка, а съдът е органът, който определя началната дата на неплатежоспособността. Същественото в случая е, че неплатежоспособността като резултат от отрицателния капитал на банката, е удостоверена едва в акта на БНБ за отнемането на лиценза, поради което и началната дата следва да съвпада с издаването на този акт.

По изложените съображения, искането на БНБ за откриване на производство по несъстоятелност на „КТБ” АД следва да бъде уважено, като съдът постанови решение със съдържанието на чл. 13 от ЗБН.

При този изход на делото „КТБ” АД следва да бъде осъдена да заплати по сметка на СГС сумата от 250 лв. на основание чл. 24, ал. 3 от Тарифата за държавните такси, събирана по ГПК, която сума следва да бъде събрана от масата на несъстоятелността. Страните не са направили

искания за съдебни разноски, поради което такива не следва да им бъдат присъждани.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ОПРЕДЕЛЯ НАЧАЛНАТА ДАТА на неплатежоспособността - 06.11.2014 г.

ОТКРИВА ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ за „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ОБЯВЯВА В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ПРЕКРАТИВА ДЕЙНОСТТА на предприятието на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ПРЕКРАТИВА правомощията на органите на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ПОСТАНОВЯВА обща възбрана и запор върху имуществото на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10.

ЛИШАВА „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10 от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността.

ПОСТАНОВЯВА започване на осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10. и разпределение на осребреното имущество.

ОСЪЖДА „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА” АД с ЕИК - 831184667, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев” № 10, да заплати по сметка на Софийски градски съд на основание чл. 24, ал. 3 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, сумата от 250 лв., представляваща държавна такса.

Решението подлежи на незабавно изпълнение от датата на постановяването му.

Препис от решението да се връчи на страните, като на БНБ, „КТБ” АД и Фонда за гарантиране на влоговете в банките да бъде изпратен в деня на постановяване на настоящото съдебно решение.

Решението да се впише в книгата по чл. 48 от ЗБН.

Решението подлежи на вписване в търговския регистър и може да се обжалва и протестира пред САС в седмодневен срок от връчване на препис от същото.

СЪДИЯ:

